

om växtskydd i Norrlandslänen

Nr 1-2021. Dags att hålla utkik efter insekter

Spannmålen växer och observationerna är igång på allvar! Säsongens första lägesrapport uppmärksammar ett par olika insekter.

Sommarfältvandringar!

Växtskyddscentralen medverkar i sommar på fältvandringar med fokus på spannmålsodling och integrerat växtskydd. Välkomna!

Torsta, Ås (Östersund) måndag 12 juli kl. 18.30 – ca 21.00

Aktuella växtodlingsfrågor med fokus på spannmål, framför allt integrerat växtskydd och gödsling, samt rybs, skadegörare och pollinering. Anmälan krävs senast två dagar innan träffen och görs till hanna.appelros@lansstyrelsen.se eller via sms: 070-395 33 49.

Röbäcksdalen, Umeå onsdag 14 juli kl. 09.30-13

För mer information och anmälan, kontakta Lars Ericsson, Länsstyrelsen 010-225 42 75.

Observationer

I Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län graderas skadegörare regelbundet i vårkorn, havre och rybs. De rapporter som Växtskyddscentralen hittills fått in denna säsong, är från kornfält i tidig bestockningsfas fram till tidig stråskjutning.

Havrebladlöss finns i många fält. Ofta är det vingade löss som är på väg att föda ungar. Stick av minerarfluga var vanligt förekommande men inte på alarmerande nivåer. Primärangrepp av kornets bladfläcksjuka konstateras i två fält i Jämtlands län på knappt 1 % av plantorna.

Havrebladlöss

Havrebladlöss övervintrar som ägg i häggarna. Äggen läggs på hösten invid nästa års knoppar, och kläcks lagom till knoppsprickningen. Lössen livnar sig under flera veckor på häggens blad, men börjar under juni månad att flyga ut i fälten.

Genom att inventera förekomsten av ägg på häggarna under vintern, kan man få en tidig indikation på hur många löss den kan bli kommande sommar.

I norrlandslänen har gjorts ganska få inventeringar av ägg på häggarna, men eftersom lössen kan flyga (eller snarare blåsa!) över Östersjön är det även intressant att följa förekomsten av ägg i Finland. I vissa områden fanns där i vintras förhöjd mängd ägg.

En vingad havrebladlus som nyss landat i grödan.

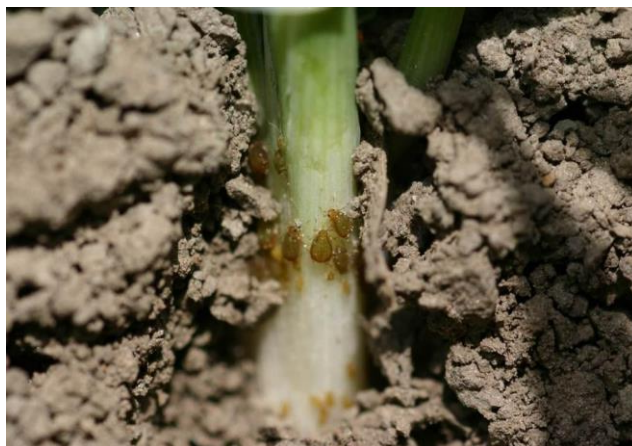
om växtskydd i Norrlandslänen

Snabb uppförökning sker nu

Löss har börjat dyka upp i fälten och uppförökning sker snabbt. Vi får rapporter om stora mängder på vissa platser. Ibland sitter lössen på stråbaser under marknivå, vilket gör dem svåra att se. Dra upp plantor och undersök stråbasen!

Rödsotvirus – en farlig bieffekt

Vid sen sådd i områden med stora arealer äldre vallar finns risken att bladlössen sprider rödsotvirus in i fälten. Plantor som blir infekterade i tidiga stadier hämmas kraftigt i sin utveckling. Stora förekomster av löss ökar sannolikheten att rödsotvirus blir ett problem.

Havrebladlöss förekommer ibland under markytan.

Använd ett selektivt preparat

För att skona nyttoinsekter bör Teppeki användas mot havrebladlössen. Pyretroider (t.ex. Fastac 50, Beta-Baythroid och Nexide 50) är skadliga för nyttoinsekterna, samtidigt som de är kontaktverkande och kräver därmed mer av spruttekniken.

Teppeki är visserligen ett systemiskt preparat, men transporteras inte nedåt i växten. Transporten sker uppåt i växten och medlet kan också tränga genom bladen. Preparatet har troligen säkrare effekt än pyretroider i täta grödor. Löss som sitter under bladen kan vara lättare att komma åt, men de som sitter långt ner på plantan är svåra att komma åt även med Teppeki.

Har man erfarenhet av rödsotvirus, bör bladlössen bekämpas något tidigare av vad trösklarna rekommenderar.

Tabell 1. Bekämpningströsklar för havrebladlöss i vårsäd.

	DC 31		DC 51		DC 69	
	Löss/strå	procent angripna strån	Löss/strå	procent angripna strån	Löss/strå	procent angripna strån
1:00	3	55	5	70	11	85
1:50	2	45	3,5	60	7	75
2:00	1,5	35	2,5	50	5,5	70
2:50	1	25	2	45	4,5	65

DC 31 – begynnande stråskjutning

DC 51 – begynnande axgång

DC 69 – blomningen avslutad

om växtskydd i Norrlandslänen

Näringsstick av minerarflugor

I vårsäden och vallar ser vi så här års ofta små vita prickar ut mot bladspetsarna. Det är minerarflugorna som gjort näringsstick. Sticken i sig har ingen betydelse men vissa av sticken är ägglägningsstick. Ur ägget kläcks en larv som äter sig fram inuti bladet. Larvens gång kallas mina och den blir bredare och bredare vartefter larven växer.

I de fall där minorna förekommer på de lägre bladen leder de inte till någon skördenedsättning. De övre bladen, som står för huvuddelen av assimilationen till kärnorna, förblir då oskadade.

Skär äggläggning vid senare tillfälle, när de övre bladen vuxit fram, så kan skörden påverkas.

I norra Dalarna och Hälsingland är det mycket vanligt med minerarflugor. Det är dock stora årsvariationer och skador av betydelse förekommer bara i vissa fält/år. Årets graderingar i vårsäd i dessa län visar att det är ett år med liten förekomst.

I Norrlandslänen förekommer angrepp vissa fält, vissa år.

Näringsstick av minerarflugor.

Minerarflugor är ca 2 mm långa och svarta.

När larven kläckts äter den en gång, mina, i bladet.

Bekämpningströskel för minerarflugor

Riktvärde för bekämpning är då näringsstick finns på flertalet av de översta bladen och då flugor samtidigt förekommer i fältet vid DC 32-37. Bekämpas med pyretroid (ej Mavrik).

LÄGESRAPPORT

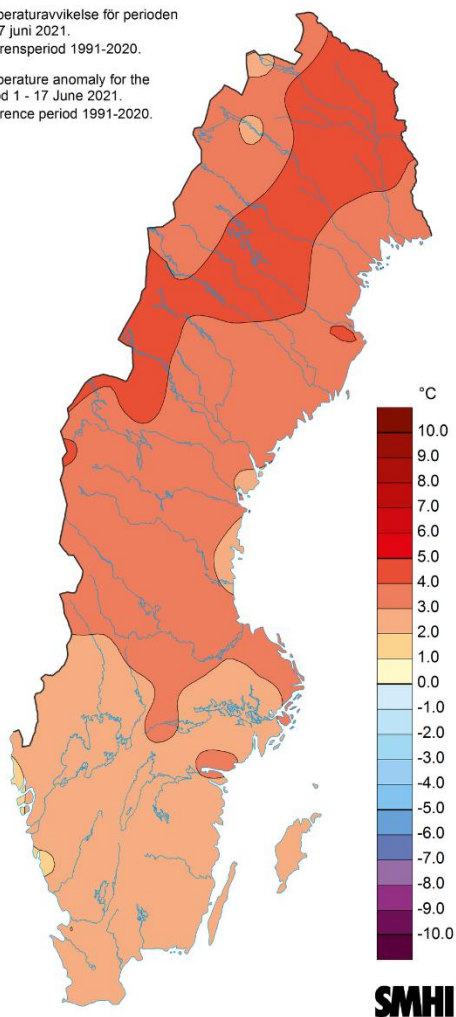
om växtskydd i Norrlandslänet

Väder

Nedan kan du se en översiktlig bild över hur temperatur och nederbörd avviker från det normala hittills i juni. Det har i genomsnitt varit varmare än normalt, medan nederbörden varierar.

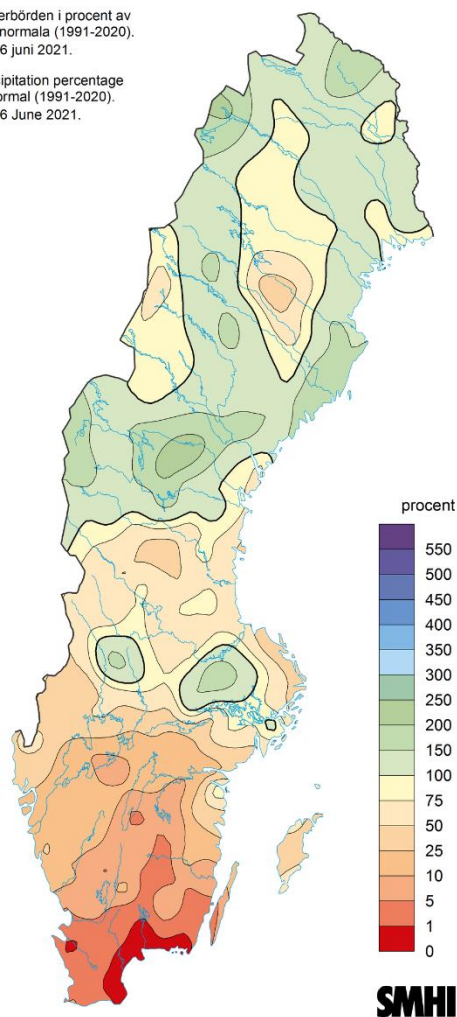
Temperaturavvikelse för perioden
1 - 17 juni 2021.
Referensperiod 1991-2020.

Temperature anomaly for the
period 1 - 17 June 2021.
Reference period 1991-2020.

Nederbörden i procent av
den normala (1991-2020).
1 - 16 juni 2021.

Precipitation percentage
of normal (1991-2020).
1 - 16 June 2021.

Växtskyddscentralen Uppsala

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling; Europa
investerar i landsbygdsområden